

Informacja dotycząca restrukturyzacji banku i procedury umorzenia lub konwersji

W dniu 1 stycznia 2017 r. weszły w życie Europejska Dyrektywa dot. naprawy i restrukturyzacji oraz uporządkowanej likwidacji instytucji kredytowych („BRRD”) oraz Rozporządzenie Europejskie ustanawiające jednolite zasady i jednolity tryb restrukturyzacji instytucji kredytowych i niektórych firm inwestycyjnych w ramach Jednolitego Mechanizmu Restrukturyzacji i Jednolitego Funduszu Restrukturyzacji („Rozporządzenie SRM”).

Przepisy te zostały wprowadzone w celu zapewnienia jednolitych ram dla wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej w zakresie zapobiegania kryzysom bankowym oraz zarządzania bankami znajdującymi się w trudnej sytuacji finansowej.

BRRD została wdrożona w Austrii poprzez Federalną Ustawę o Naprawie i Restrukturyzacji Banków (BaSAG). BRRD między innymi wymaga, aby każde państwo członkowskie UE ustanowiło krajowy organ ds. restrukturyzacji z określonymi uprawnieniami w zakresie procesu naprawy i restrukturyzacji instytucji kredytowych. Szczegóły środków, jakie organy ds. restrukturyzacji mogą podejmować na poziomie krajowym, mogą się różnić. Poniżej wyjaśniamy możliwe środki restrukturyzacyjne, które mogą być stosowane w Austrii jako przykład. Procedury restrukturyzacyjne w innych krajach, w szczególności poza Europą, mogą się różnić i być bardziej zdecydowane.

W jakim przypadku to mnie dotyczy?

Może Ciebie to dotyczyć, jeśli jesteś akcjonariuszem lub wierzycielem banku, jeśli posiadasz instrumenty finansowe wyemitowane przez bank (np. akcje, obligacje lub certyfikaty) lub masz roszczenia wobec banku jako strona umowy (np. transakcje objęte umową ramową dla transakcji instrumentami pochodnymi).

Papiery wartościowe przechowywane na rachunku depozytowym i niewydane przez bank depozytariusza nie podlegają środkom restrukturyzacyjnym wobec tego banku. W przypadku restrukturyzacji banku depozytariusza, Twoje prawa własności do tych instrumentów finansowych zapisanych na rachunku papierów wartościowych pozostają nienaruszone.

Kto jest organem ds. restrukturyzacji?

Aby zapewnić kontrolowaną restrukturyzację w przypadku kryzysu, ustanowiono władze ds. restrukturyzacji. Jednolita Rada ds. Restrukturyzacji („SRB”, niem. „Einheitlicher Abwicklungsausschuss”) oraz Austriacki Urząd Nadzoru Rynku Finansowego (FMA) są odpowiedzialnymi władzami ds. restrukturyzacji w Austrii. Dla ułatwienia odniesień, w dalszej części nie będziemy rozróżniać SRB i FMA. W określonych warunkach restrukturyzacji, władza ds. restrukturyzacji odpowiedzialna za dotknięty bank ma uprawnienie do nakazania działań restrukturyzacyjnych.

Kiedy dojdzie do restrukturyzacji banku i procedury umorzenia lub konwersji?

Organ ds. restrukturyzacji może zarządzić określone środki restrukturyzacyjne w przypadku wystąpienia następujących warunków restrukturyzacyjnych:

- Istnienie dotkniętego banku jest zagrożone. Ocena ta dokonywana jest zgodnie z wymogami prawnymi i ma zastosowanie, jeśli bank nie spełnia już wymogów prawnych dotyczących uzyskania zezwolenia na prowadzenie działalności instytucji kredytowych z powodu poniesionych strat.
- Nie ma perspektyw na zapobieżenie niewypłacalności banku przy użyciu alternatywnych środków w sektorze prywatnym ani innych środków ze strony organów ds. restrukturyzacji.
- Środek jest wymagany w interesie publicznym, tj. jest konieczny i proporcjonalny, a likwidacja w ramach zwykłego postępowania upadłościowego nie stanowi realnej alternatywy.
- Organ ds. restrukturyzacji decyduje w każdym przypadku indywidualnie, czy środek restrukturyzacyjny jest w interesie publicznym, na podstawie kryteriów przewidzianych w przepisach prawa (w tym unikania negatywnych skutków dla stabilności finansowej, ochrony deponentów i ochrony funduszy publicznych).
- Jeśli organ ds. restrukturyzacji zdecyduje przeciwko zastosowaniu środków restrukturyzacyjnych, wobec banku zostaną wszczęte postępowania nadzorcze, jeśli uzna się, że jego niewypłacalność lub nadmierne zadłużenie można rozwiązać. Procedura ta oznacza, że można dochodzić jedynie swoich niezabezpieczonych roszczeń wobec danego banku po ustąpieniu statusu jego niewypłacalności lub nadmiernego zadłużenia.
- Jeśli uzna się, że nadmierne zadłużenie banku jest nieodwracalne lub niewypłacalność nie może zostać naprawiona, zostaną wszczęte postępowania upadłościowe wobec majątku banku. W postępowaniu upadłościowym otrzymasz jedynie dywidendę upadłościową przypisaną do twojego roszczenia wobec instrumentu finansowego, który posiadasz, a który został wyemitowany przez bank. Jeśli roszczenie jest zabezpieczone przez zabezpieczenie (np. w formie puli pokrywającej), masz prawo do pierwszeństwa zaspokojenia z tego zabezpieczenia.

Jakie środki może zastosować organ ds. restrukturyzacji?

Jeżeli spełnione zostaną wszystkie warunki restrukturyzacji, organ ds. restrukturyzacji może – przed ogłoszeniem niewypłacalności – przyjąć kompleksowe środki restrukturyzacyjne, które mogą mieć negatywny wpływ na akcjonariuszy i wierzycieli banku:

- Narzędzie sprzedaży przedsiębiorstwa: Organ ds. restrukturyzacji może przenieść akcje, aktywa, prawa lub zobowiązania instytucji zagrożonej upadłością w całości lub części na stronę trzecią. W zakresie, w jakim akcjonariusze i wierzyciele są dotknięci

sprzedaż przedsiębiorstwa, ich nowym kontrahentem będzie inna istniejąca instytucja.

- Narzędzie instytucji mostowej: Organ ds. restrukturyzacji może przenieść akcje banku lub części bądź całość aktywów lub zobowiązań banku do tzw. instytucji mostowej. Może to wpłynąć na zdolność banku do wypełniania zobowiązań płatniczych i dostawczych wobec wierzycieli oraz może zmniejszyć wartość akcji w banku.
- Narzędzie do oddzielania aktywów: Aktywa, prawa lub zobowiązania są przenoszone do wehikułu zarządzania aktywami. Aktywa mają być zarządzane z celem maksymalizacji ich wartości aż do ich przyszłej sprzedaży lub likwidacji. Podobnie jak w przypadku narzędzia sprzedaży przedsiębiorstwa, wierzyciel będzie musiał mieć do czynienia z nowym dłużnikiem po przeniesieniu.
- Narzędzie procedury umorzenia lub konwersji: Organ ds. restrukturyzacji może, w całości lub w częściach, umorzyć i/lub przekształcić w kapitał własny (akcje lub inne udziały w spółce) niektóre instrumenty finansowe lub zobowiązania banku w celu stabilizacji banku.

Organ ds. restrukturyzacji może zmienić warunki instrumentów finansowych wydanych przez bank poprzez oficjalny nakaz, jak również istniejące należności, na przykład w związku ze zmianą daty wymagalności lub stóp procentowych kosztem wierzyciela. Ponadto obowiązki dotyczące płatności i dostaw mogą być zmodyfikowane tak, aby mogły być tymczasowo zawieszone. Rozwiązanie umowy i inne prawa kontraktowe, które przysługują wierzycielom z tytułu instrumentów finansowych lub zobowiązań, mogą być również tymczasowo zawieszone.

W jakich przypadkach procedura umorzenia lub konwersji wpływa na mnie jako wierzyciela?

To, czy jako wierzyciel jesteś dotknięty narzędziem rozwiązywania problemów finansowych w formie procedury umorzenia lub konwersji, zależy od zakresu nakazanego środka oraz kategorii, do której można przypisać twój instrument finansowy lub zobowiązanie.

Niektóre rodzaje instrumentów finansowych i zobowiązań są prawnie zwolnione z procedury umorzenia lub konwersji:

Należą do nich depozyty do wysokości 100 000 EUR objęte ustawowym systemem ochrony depozytów oraz zabezpieczone zobowiązania (np. obligacje zabezpieczone). W ramach zakresu procedury umorzenia lub konwersji wyróżnia się różne kategorie instrumentów finansowych i zobowiązań w zależności od prawnego porządku priorytetów w zakresie zobowiązań (tzw. kaskada zobowiązań).

Dla akcjonariuszy i wierzycieli zaangażowanych w poszczególne kategorie obowiązują następujące zasady: dopiero jeśli dana kategoria zobowiązań zostanie w pełni wykorzystana

i okaże się niewystarczająca do pokrycia strat w celu stabilizacji banku, kolejna kategoria w kaskadzie zobowiązań może zostać umorzona lub przekształcona:

1. Środki restrukturyzacyjne mają zastosowanie najpierw do kapitału podstawowego Stopnia 1 (Common Equity Tier 1) i tym samym do akcjonariuszy banku (właścicieli akcji i innych udziałów w spółce).
2. Następnie zaangażowani są wierzyciele kapitału dodatkowego Stopnia 1 (właściciele niepodlegających zabezpieczeniu wieczystych obligacji podporządkowanych i cichych spółek, które mogą być umorzone lub przekształcone i są podporządkowane kapitałowi Stopnia 2).
3. Następnie stosuje się kapitał Stopnia 2. Dotyczy to wierzycieli zobowiązań podporządkowanych (np. właścicieli pożyczek podporządkowanych).
4. W kaskadzie zobowiązań kolejnymi do wykorzystania są niezabezpieczone, podporządkowane instrumenty finansowe / zobowiązania, które nie spełniają wymogów kapitału dodatkowego Stopnia 1 lub Stopnia 2.
5. Następnie stosuje się niepodporządkowane, niezabezpieczone instrumenty finansowe i zobowiązania (inne niezabezpieczone instrumenty finansowe / zobowiązania, takie jak obligacje senioralne).
6. Wreszcie, depozyty posiadane przez osoby fizyczne lub małe i średnie przedsiębiorstwa mogą być również wykorzystane, jeśli przekraczają ustawowy system ochrony depozytów zwykle wynoszący 100 000 EUR - (Österreichische Raiffeisen-Einlagensicherung eGen).

Jakie konsekwencje mogą mieć dla mnie jako wierzyciela środki restrukturyzacyjne?

Jeżeli organ ds. restrukturyzacji nakazuje lub podejmuje środek zgodnie z tymi przepisami, wierzyciele nie mają prawa do rozwiązania instrumentów finansowych i zobowiązań wyłącznie na podstawie tego środka ani do dochodzenia jakichkolwiek innych praw wynikających z umowy. Ma to zastosowanie tak długo, jak bank wypełnia swoje istotne zobowiązania umowne wynikające z warunków instrumentów finansowych i zobowiązań, w tym zobowiązań płatniczych i dostawczych.

Jeżeli organ ds. restrukturyzacji podejmie powyższe środki, możliwa jest całkowita utrata inwestycji posiadaczy akcji i wierzycieli dotkniętych instrumentów finansowych i zobowiązań.

Akcjonariusze i wierzyciele instrumentów finansowych i zobowiązań mogą w związku z tym całkowicie stracić cenę zapłaconą za zakup instrumentów finansowych i zobowiązań oraz inne koszty związane z zakupem.

Sam fakt możliwości nakazania środków restrukturyzacyjnych może skomplikować sprzedaż instrumentu finansowego lub zobowiązania na rynku wtórnym. Może to oznaczać, że akcjonariusz i wierzyciel mogą sprzedać instrument finansowy lub zobowiązanie tylko po znacznej obniżce. Nawet przy istniejących zobowiązaniach odkupu ze strony banku emitującego, istnieje ryzyko znaczącej obniżki w przypadku sprzedaży takich instrumentów finansowych.

W przypadku postępowania restrukturyzacyjnego wobec banku, akcjonariusze i wierzyciele

nie powinni być stawiani w gorszej sytuacji niż w normalnym postępowaniu upadłościowym wobec banku.

Jeśli środki restrukturyzacyjne mimo to prowadzą do sytuacji, w której akcjonariusz lub wierzyciel znajduje się w gorszej sytuacji niż miałyby to miejsce w normalnym postępowaniu upadłościowym banku, akcjonariusz lub wierzyciel ma prawo do odszkodowania.

Gdzie mogę uzyskać więcej informacji?

Austriacki Bank Narodowy i Austriacki Urząd Nadzoru Rynku Finansowego opublikowały informacje na temat zasad naprawy i restrukturyzacji obowiązujących w Austrii:

Austriacki Bank Narodowy: [Naprawa i uporządkowana likwidacja banków
www.oenb.at/finanzmarkt/die-bankenunion/einheitlicher-
abwicklungsmechanismus.html](http://www.oenb.at/finanzmarkt/die-bankenunion/einheitlicher-abwicklungsmechanismus.html)

Österreichische Finanzmarktaufsicht: [Naprawa i uporządkowana likwidacja w Austrii
www.fma.gv.at/abwicklung-allgemein/](http://www.fma.gv.at/abwicklung-allgemein/)